

Școala Creștină "Filadelfia" - Cl. I-XII

Str. Narciselor, nr. 5E - Suceava Tel/fax: 0230-531205

www.filadelfia.ro office@filadelfia.ro O.P. 6 C.P. 50

Cod fiscal: 14687487 Cont: 251105182340021165015 Banca: Banc Post - Suceava

Limba

Română

clasa a XIII-a

frecvență redusă

EU NU STRIVESC COROLA DE MINUNI A LUMII

LUCIA BLAGA

-referat-

INTRODUCERE

Poezia EU NU STRIVESC COROLA DE MINUNI A LUMII deschide volumul de debut a lui Lucian Blaga, "Poemele luminii", din 1919 și constituie "ars poetica" autorului. "Eu nu strivesc corola de minuni a lumii" este o mediație filozofică cu profunde accente lirice, o elegie pe **tema** cunoașterii, care poate fi **paradisiacă**, misterul fiind redus cu ajutorul logicii, al intelectului, al rațiunii și **luciferică**, ce potențează misterul, îl revelează prin trăirile interioare, prin imaginație și stare poetică. Aceste idei poetice le exprimase Blaga anterior în volumul "Pietre pentru templul meu" din 1919 ("*Câteodată, datoria noastră în fața unui adevărat mister nu e să-l lămurim, ci să-l adâncim așa de mult, încât să-l prefacem într-un mister și mai mare*") și ulterior în "Cunoașterea luciferică" din 1933, volum ce a fost apoi integrat în lucrarea "Trilogia cunoașterii". În esență, atitudinea filozofului Lucian Blaga este exprimată într-o altă cugetare: "*Veacuri de-a rândul, filozofii au sperat că vor putea odată pătrunde secretele lumii. Astăzi filozofii n-o mai cred, și ei se plâng de neputința lor. Eu însă mă bucur că nu știu și nu pot să știu ce sunt eu și lucrurile din jurul meu, căci numai așa pot să proiectez în misterul lumii un înțeles, un rost și valori, care izvorăsc din cele mai intime necesități ale vieții și duhului meu. Omul trebuie să fie un creator, de aceea renunț cu bucurie la cunoașterea absolutului.*"

Tema poeziei: cunoașterea lumii care este pentru poet posibilă numai prin iubire.

Titlul poeziei, "Eu nu strivesc corola de minuni a lumii" este o metaforă care semnifică ideea cunoașterii, exprimând crezul că datoria poetului este să potențeze misterele universului ("corola de minuni a lumii"), și nu să le lămurească

Pentru a stabili mai exact sensul relației dintre poezie și filozofie la Blaga, trebuie neapărat subliniat că opera gânditorului este produsul, desigur amplificat și expus discursiv, al unor intuiții lirice inițiale și nu invers, cum o presupune operația destul de răspândită de a interpreta poezia prin prisma conceptelor din *Trilogie*. Iată din ce cauză construcțiile teoretice ale lui Blaga se caracterizează prin frumusețe și armonie interioară, adică prin virtuți estetice, dincolo de orice valoare de adevăr, în vreme ce poezia e intuiție lirică de cea mai pură speță și de cea mai bună calitate. Din considerente ca acestea, *Eu nu strivesc corola...* reprezintă o realitate de sine stătătoare, care nu trebuie privită și judecată dintr-o perspectivă exterioară, întrucât ea nu este punctul de ajungere sau de concretizare plastică a unei idei filozofice, ci, dimpotrivă, punctul de plecare al acesteia din urmă.

Textul se organizează în două mari secvențe aflate într-o opoziție elementară: de la negație la afirmație. Poetul nu spulberă tainele, ci, dimpotrivă, le potențează. Fiecare secvență conține la rândul ei două momente care în prima se află în antiteză, iar în a doua se asociază prin comparație. Iată prima secvență cu cele două momente ale ei: (I) "*Eu nu strivesc corola de minuni a lumii și nu ucid cu mintea tainele ce le-ntâlnesc în calea mea în flori, în ochi, pe buze ori morminte*" (II) "*Lumina altor sugrumă vraja nepătrunsului ascuns în adâncimi de întuneric*".

În această parte trebuie constatat, înainte de orice, câteva lucruri mai însemnate. Risipirea tainelor apare poetului ca o acțiune de nepermisă și crudă violare a "corolei de minuni a lumii", de vreme ce verbele folosite sunt "nu strivesc", "nu ucid" și "sugrumă". În al doilea rând, misterul este întâlnit "în flori, în ochi, pe buze ori morminte". Prezența lui face parte

dintre "minunile lumii" și e asociată cu ideea de vrajă. Impresia generală a aceea a unei ordini a lumii care nu trebuie compromisă printr-o intervenție violentă, întrucât ea coincidea cu viața însăși.

Limbajul artistic este determinat de un plan filozofic secundar, nu există notarea unei stări de spirit sau o descriere, ci poetul urmărește mereu revelarea unei idei printr-o comparație cu lumea materială: "și-ntocmai cum cu razele ei albe luna/ nu micșorează, ci tremurătoare/ sporește și mai tare taina nopții/ așa îmbogățesc și eu întunecata zare".

Ineditul de ordin spiritual - este realizat prin aspectul versificației, Blaga cultivând versul liber, cu metrica variabilă și ritmul interior determinat de gândirea sa profund metafizică.

Referindu-se la stilul înnoitor al lui Lucian Blaga, Eugen Lovinescu afirma că poetul din Lančrăm este "unul din cei mai originali creatori de imagini ai literaturii noastre".

Eul liric din poezie poate fi ușor sesizat, prin folosirea repetată a cuvântului "eu", iar caracteristica generală a poemelor lui Blaga, ce poate fi desprinsă și din această poezie este subiectivitatea.

Afirmarea plină a eului poetic, așezarea acestuia în centrul creației, este una din trăsăturile esteticii expresioniste, pe care Blaga o introduce în literatură română. Acestei particularități, evidente pe tot parcursul vol. "Poemele luminii" I se adaugă și alte trăsături care pun în valoare noutatea formelor de expresie blagiene: regăsirea esențelor umanului, afirmarea unor expresii pure a trăirilor sufletești, cultivarea absolutului, retrairă fondului mitic, primitiv, o viziune dinamică asupra universului. Ideile, sentimentele sunt exprimate liber, iar poezia e văzută de poet ca o creație ce-l ajută să-și faurească un univers propriu, imaginar, în care să adancească prin creație misterul, taina, toate acestea exprimate cu ajutorul enjambamentului.

"Mi se spune că poezia mea ar fi mistică, metafizică. Poezia mea este, în afara de orice intenție, așa cum este. Aceasta fiindcă în general eu nu concep altfel de poezie." (Lucian Blaga)

FLORI DE MUCIGAI TUDOR ARGHEZI

- referat -

Prezentare generala

Poezia **FLORI DE MUCIGAI** a aparut in volumul cu acelasi nume publicat in 1931. Titlul volumului și al poemului amintește de volumul lui Baudelaire, "Florile răului". Prin asocierea oximoronică a doi termeni antonimi (florile sugerând prospețimea, frumusețea, grația, iar celălalt termen, provenind din latura abstractă a existenței negative), autorul francez evidențiază faptul că omul este prizonier într-un univers dominat de forțele Răului.

Volumul de povestiri intitulat sugestiv "**Poarta neagră**" din 1930 ilustrează tragica, experiență de viață a lui Tudor Arghezi care petrece o scurtă perioadă de detenție în închisoarea de la Văcărești, în perioada 1918-1919, din motive politice. Volumul de poezii Flori de mucegai, apărut în 1931 reeditează aceeași experiență de viață în variantă lirică, în care lumea interlopa a hoților, delincvenților este privită cu înțelegere și omenie de poet. Titlurile poeziilor care compun acest volum sunt deosebit de sugestive ("Galere", "Ion Ion", "Tinca", "Ucigă-I toaca", "Fătălăul", "Morții" etc.) pentru lumea aceasta periferică, față de care Arghezi are compasiune, considerând că " Pretutindeni și în toate este poezie, ca și cum omul și-ar purta capul cuprins într-o aureolă de icoană. Toate lucrurile naturii și ale omului și toate vietățile poartă țandăra lor de aureolă, pe dinafară sau pe dinăuntru".

Poezia " Flori de mucegai " se află în deschiderea volumului omonim și constituie arta poetică a lui Arghezi, concepția lui despre efortul artistului și implicațiile acestuia în actul creației, constituind așadar - poezia programatică a acestui volum, așa cum " Testament " este arta poetică din volumul " Cuvinte potrivite ".

*Le-am scris cu unghia pe tencuială
Pe un părete de firidă goală,
Pe întuneric, în singurătate.
Cu puterile neajutate
Nici de taurul, nici de leul, nici de vulturul
Care au lucrat împrejurul
Lui Luca, lui Marcu și lui Ioan.
Sunt stihuri fără an.
Stihuri de groapă,
De sete de apă
Și de foame de scrum.
Stihurile de acum.
Când mi s-a tocit unghia îngerească
Am lăsat-o să crească
Și nu a mai crescut –
Sau nu o mai am cunoscut.
Era întuneric. Ploaia bătea departe, afară.
Și mă durea mâna ca o ghiară
Neputincioasă să se strângă.
Și m-am silit să scriu cu unghiile de la mâna stângă.*

Tema poeziei exprimă efortul creator al artistului pentru un produs spiritual și consecințele pe care le are acesta asupra stărilor interioare ale eului poetic, chinuit de frământări și de tulburări interioare. Versurile nu mai sunt produsul unei revelații, al harului divin, ci al unei neliniști artistice și al setei creatoare.

Titlul poeziei Flori de mucigai este un oximoron, în care florile sugerează frumusețea, puritatea, lumina, iar mucigaiul semnifică urâtul, răul, descompunerea și întunericul. Oximoronul creează o imagine contradictorie a lumii, în care valorile umane sunt degradate, alterate, lumea închisorilor, în care viața oamenilor este supusă reprimărilor, restricțiilor rigide. Titlul este, în același timp, reprezentativ pentru inovația limbajului arghezian numită estetica urâtului, o modalitate artistică întâlnită în lirica europeană la Baudelaire, care scrisese "Florile răului". Asocierea celor două categorii estetice contradictorii, frumosul reprezentat de floare și urâtul sugerat de mucigai - oferă titlului o expresivitate șocantă și fascinanta totodată prin efectele estetice. Urâtul are rolul de a evidenția imperfecțiunile vieții, senzațiile de aversiune și oroare care capătă valori noi, ele făcând parte din existența umană.

Structura poeziei

Poezia " Flori de mucigai " este structurată în două secvențe lirice inegale, prima ilustrând crezul artistic arghezian, iar cealaltă neputința artistului de a crea în condiții de clausturare.

Prima secvență sugerează dorința devoratoare a artistului de a se exprima în versuri; fiind dominat de setea de comunicare cu lumea. Poetul, într-o solitudine impusă și lipsindu-i uneltele scrisului, încearcă să zgârie "cu unghia pe tencuială / Pe un perete de firidă goală, / Pe întuneric" versurile născute din nevoia comunicării. Condițiile vitrege de viață îi seacă forța creatoare, "Cu puterile neajutate / Nici de taurul, nici de leul, nici de vulturul / Care au lucrat împrejurul / Lui Luca, lui Marcu și lui Ioan. Enumerarea prin negație a elementelor fabuloase ale evangheliștilor", "taurul", "leul", "vulturul", creează o imagine de mare forță sugestivă privind starea de deprimare a poetului nefericit în absența creației, în raport direct cu scrierile religioase a caror esență este Absolutul. Versurile sunt săpate în sufletul poetului sunt "stihuri fara an" ce nu pot fi exprimate în viața reală, dar sunt profund simțite de sensibilitatea artistului: "Stihuri de groapă / De sete de apă / Și de foame de scrum". Harul poetic, "unghia îngerească", este tocit de efort, nu-i mai permite poetului revelația, deoarece ea "nu a mai crescut" sau, altfel spus, artistul nu se mai poate regăsi în sine, nu se mai percepe ca pe un creator de valori spirituale: "Sau nu o mai am cunoscut".

Ultima secvență amplifică deznădejdea lui Arghezi, care este simbolizată de atmosfera sumbră, e "întuneric", iar ploaia se aude "departe afară", ceea ce provoacă poetului o durere simțită profund, "ca o ghiara". din cauza neputinței totale de a se exprima. Nevoia de comunicare a poetului cu lumea, setea de a-și dezvălui trăirile îl silesc să scrie "cu unghiile de la mâna stângă". O simbolistică străveche asociază mâna stângă cu forțele demonice, în opoziție totală cu puterea divină a creației, închisoarea este pentru Arghezi un fel de bolgie a Infernului lui Dante. Însă, în acest cadru al ororilor, frumosul nu este absent. Răul, urâtul sunt numai conjuncturi ale destinului, cărora omul le opune aspirația spre frumos, care poate fi regăsit în sine, în vis sau în speranța împlinirii.

Limbajul artistic

În "Flori de mucigai" predomină modalitățile stilistice ale esteticii urâtului, pe de o parte ca inovație lingvistică, pe de altă parte ca substanță a ideilor exprimate.

Limbajul este caracterizat prin folosirea cuvintelor care șochează prin expresivitatea fascinanta, cuvinte "urâte", al căror sens capătă noi valori. De pildă, cuvântul "mucigai" este un regionalism cu aspect arhaic, dar are aici sensul profund al degradării morale, al descompunerii spirituale, eu trimitere sugestivă către om. deoarece el însoțește cuvântul

"flori", care poate semnifica viața, lumea. Arghezi utilizează cuvinte din limbajul popular ori arhaisme, ca "firidă", "stihuri", din vocabularul religios, cum sunt numele celor trei evangheliști (Luca, Marcu, Ioan) pentru a sugera atemporalitatea stărilor sufletești de tristețe, dezamăgire și deprimare ale poetului.

Oximoronul "flori de mucigai" transmite ideea complexă a imperfecțiunilor vieții, a condițiilor vitrege la care este supusă ființa umană, fapt care îi provoacă poetului aversiune, repulsie. Metaforele argheziene potențează starea de disperare a omului claustrat, a artistului care nu poate crea liber, fiind constrâns să-și reprime setea de comunicare. Neputința creatoare a artistului este sugestiv relevată de metafora "cu puterile neajutate". Deși poetul avea resurse spirituale profunde. Lumea închisorii poartă în ea stigmatele răului care acționează negativ asupra naturii angelice a ființei umane, tocește "unghia îngerească", împiedicând-o astfel să se exprime.

PLUMB
de GEORGE BACOVIA
- REFERAT -

Prezentare generala

Poezia PLUMB a aparut în deschiderea volumului Plumb publicat în 1916 care a trecut aproape neobservat în epocă, mai întâi pentru că România se pregătea să intre în primul război mondial, apoi deoarece majoritatea poeziilor din acest volum fuseseră publicate în revistele vremii.

Este considerata o capodopera a creatiei bacoviene si o culme a simbolismului românesc.

Poezia se înscrie în universul liric specific bacovian, al "atmosferei de copleșitoare dezolare, (...) o atmosferă de plumb, în care plutește obsesia morții și a neantului și o descompunere a ființei organice (Eugen Lovinescu).

Tema poeziei o constituie condiția poetului într-o societate meschină, care nu-l înțelege, o societate superficială, neputincioasă să aprecieze valoarea artei adevărate.

Ideea exprimă starea de melancolie, tristețe, izolare a poetului care se simte încătușat, sufocat spiritual în această lume care-l apasă.

Poezia poate fi considerată, așadar, o artă poetică pentru lirica lui George Bacovia.

Semnificația titlului. Titlul poeziei este simbolul "plumb", cuvânt care are drept corespondent în natură metalul, ale cărui trăsături specifice sugerează stări sufletești, atitudini poetice:

- greutatea metalului sugerează apăsarea sufletească; culoarea cenușie sugerează monotonia, angoasa;
- maleabilitatea metalului sugerează labilitate psihică, dezorientarea;
- sonoritatea surdă a cuvântului (patru consoane și o singură vocală) sugerează închiderea definitivă a spațiului existențial, fără soluții de ieșire.

Structura poeziei. Poezia este alcătuită din două catrene, fiind prezente două planuri ale existenței: unul exterior sugerat de cimitir, cavou, veșmintele funerare și unul interior sugerat de sentimentul de iubire care-i provoacă poetului disperare, nevroză, deprimare, dezolare.

Strofa întâi exprimă simbolic spațiul închis, sufocant, apăsător în care trăiește poetul, care poate fi societatea, mediul, propriul suflet, propria viață, destinul sau odaia, oricare (dintre acestea fiind sugerate de simbolurile "sicriile de plumb", "cavou", trimițând - ca stare - către iminența morții ("funerar vestmânt", "coroanele de plumb"). Starea poetului de solitudine este sugerată de sintagma "stăm singur", care alături de celelalte simboluri creează pustietate sufletească ("era vânt"), nevroză, spleen ("scârțâiau"). Repetarea simetrică a simbolului "plumb", plasat ca rimă la primul și ultimul vers al strofei întâi sugerează apăsarea sufletească, neputința poetului de a evada din această lume apăsătoare, obositoare, stresantă, sufocantă.

Strofa a doua a poeziei ilustrează mai ales spațiul poetic interior, prin sentimentul de iubire care "dormea întors", sugerând disperarea poetului ("strig") într-o solitudine morbidă ("stăm singur lângă mort"), dragostea nefiind înălțătoare, ci dimpotrivă este rece ("frig") și fără nici un fel de perspective de împlinire ("atârnau aripile de plumb"). Poezia "Plumb" este o confesiune lirică, Bacovia exprimându-și stările prin folosirea persoanei I singular în sintagma "stăm singur", care se regăsește simetric la începutul versului al treilea din fiecare strofă.

Imaginile surprinzătoare și inedite dau o profundă semnificație stărilor sufletești exprimate, poetul alăturând simbolului "plumb" alte cuvinte, formând sintagme extrem de sugestive: "flori de plumb" (viață-moarte), "amor de plumb" (oboseala psihică, sentimente apăsătoare), "aripile de plumb" (imposibilitatea împlinirii idealului). Alte simboluri sunt verbele auditive a căror sonoritate stridentă, enervantă sugerează tristețe și disperare ("să strig") sau stare de nevroză ("scârțâiau"), precum și intemperii ale naturii ce simbolizează un suflet pustiit ("era vânt") sau încremenire și răceală interioară ("era frig"). Imperfectul verbelor sugerează lipsa oricăror stări optimiste, stările interioare ale poetului fiind proiectate în veșnicie, eternitate ("dormeau", "stăm", "era", atârnav), acțiunea lor neavând finalitate.

O trăsătură specifică liricii bacoviene este simetria poeziei, atât ca simbolistica precum și emoțional. Astfel, imperfectul verbului "dormea(u)", aliat la începutul primului vers al fiecărei strofe, sintagmele "Flori de plumb" la începutul versului al doilea și "stam singur" la începutul versului al treilea din fiecare strofă sugerează o stare de monotonie fără de sfârșit, o oboseală psihică veșnică.

Cromatică este numai sugerată în poezia "Plumb", prin prezența elementelor funerare: veșminte. Flori, coroane și plumb, iar olfactivul prin simbolul "mort".

Limbajul artistic. Tonul elegiac al poeziei este dat de ritmul iambic ce domina aproape întreaga poezie, alternând cu peonul și amfibrahul. Muzicalitatea este ilustrată de rima în cuvinte cu sonoritate surdă, terminate în consoane (plumb/veșmânt/vânt/plumb), de verbele la imperfect (dormea, stăm) și de cele cu sonoritate stridentă, onomatopeică (scârțâiau, vânt, strig). Poezia lui Bacovia este, neîndoiește, înscrisă în simbolismul european prin atmosfera, procedee, cromatică, muzicalitate, definindu-l pe poet ca fiind "pictor în cuvinte și compozitor în vorbe" (M.Petroveanu).